

2.6

BEDRIJFSPLAN

dd. 22 oktober 2014

Stichting De Groene Belevenis

I Wie zijn we.

Visie

Wij zijn een Stichting die lokaal mensen van jongs af aan wil stimuleren om duurzaam om te gaan met hun eigen (natuurlijke) leefomgeving. Om op die manier mensen en bedrijven zelf een actieve bijdrage te laten leveren aan het onderhouden en behouden van die leefomgeving.

Dit doen we d.m.v. educatie, communicatie, advies, training en door de organisatie van evenementen.

Over ons

Wij werken vanuit de overtuiging dat ver- en bewondering mensen stimuleert tot kennisvergaring en de wens en behoefte om over te gaan tot handelen. Daarom is ons uitgangspunt bij nagenoeg al onze producten het creëren van natuurbelevissen. Onvergetelijke momenten van verwondering; bewondering voor datgene dat ons dagelijks omringt en vaak als vanzelfsprekend gezien wordt.

Vanuit deze natuurbelevissen bieden we informatie en mogelijkheden om mensen zelf afwegingen en keuzes te kunnen laten maken en die te laten volgen door het ondernemen van actie. Voor andere onderwerpen zullen voorbeelden moeten spreken waarbij persoonlijke verhalen mensen het beste bereiken. Daarnaast zijn er ook thema's waarbij persoonlijk (financieel) voordeel de boventoon voert. Op die momenten schromen we niet om van daaruit te werken.

Wij geloven in de keuzevrijheid van mensen en het feit dat er meerdere wegen naar Rome leiden. Dé weg bestaat voor ons niet, wél de voor jou beste weg.

Onze kracht ligt in het samenbrengen, verder brengen en prikkelen. We zoeken daarom samenwerking op. Door krachten en expertise te bundelen bereiken we meer. Als Leusdense organisatie zoeken we in eerste instantie naar coalities met lokale bedrijven en organisaties en richten we ons op de inwoners van Leusden. Wij willen de spil vormen in het zogenaamde duurzaamheidsknooppunt van Leusden en omgeving. Een duurzaamheidsknooppunt is een samenwerking van partijen en personen die zich verwant voelen met een bepaald onderwerp of specifieke activiteit. Het is een open netwerk en geen dichtgetimmerde structuur.

Duurzaamheidscommunicatie staat hierbij in dienst van het betrekken van de samenleving bij duurzaamheid. (Zie ook bijlage b duurzaamheidsknooppunt).

Duurzaamheid is een breed begrip. Nadrukkelijk zoekend naar en werkend vanuit initiatieven in de Leusdense samenleving en luisterend naar de behoefte van onze klanten vullen wij een palet van onderwerpen waar de Stichting zich op richt. Denk dan bijvoorbeeld aan energie & klimaat, beweging & gezonde voeding, water, natuurlijke recreatie (buiten zijn), afval & grondstoffen.

Onze rol in de samenleving is wat ons betreft een veelzijdige. We zijn producent (lessen, leskisten, activiteiten), adviseur (beleid, projecten, trainingen), uitvoerder (activiteiten), ondersteuner (initiatieven uit de samenleving) en verbinder (samenwerkingsverbanden).

Financiering vindt vooralsnog grotendeels vanuit gemeentelijke budget voor milieu plaats. Vast staat dat onze activiteiten en producten een groter gebied bestrijken en daarmee doelstellingen uit meerdere beleidsvelden ondersteunen. Door, in samenwerking met betreffende beleidsmedewerkers van de gemeente, te kijken naar effecten van onze inspanningen lijkt verbreding van de gemeentelijke geldstromen mogelijk.

Onze afnemers betalen in toenemende mate marktconforme prijzen voor onze producten en activiteiten. Het blijft hierbij zoeken naar een balans tussen kostendekkend en marktconform.

Daarnaast hechten wij veel waarde aan fundraising en "vrienden van principes" zowel op Stichtingsniveau als op niveau van activiteit of product (Struintuin). En zien we mogelijkheden in het zogenaamde "Haarlemmermeermodel". (meerjarencontract met een samenwerkingspartner op basis van prestatie overeenkomst).

De Schoolsteeg én De Struintuin zullen als "merk" namen behouden blijven binnen de nieuw gevormde Stichting.

Natuur en Milieu educatie toen, duurzaamheidscommunicatie nu.

Kern van de Stichting wordt gevormd door het Centrum voor Natuur en Milieu De Schoolsteeg. Belangrijkste activiteit van De Schoolsteeg is van oudsher de Natuur en Milieu educatie (NME). NME is leren over natuur en milieu. NME zorgt via activiteiten en projecten voor kennis, bewustwording en gedragsverandering bij kinderen en volwassenen. De achterliggende theorie is het zogenaamde hoofd-hart-handen model. Daarbij is het uitgangspunt dat door de combinatie van kennis en beleving de kans op tot uitvoering komen, het concreet aan de slag gaan, het grootst is. NME is dus een instrument om mensen een weloverwogen keuze te laten maken voor wat betreft het omgaan met hun leefomgeving. Het versterkt de betrokkenheid bij de leefomgeving van mensen en creëert draagvlak voor natuur- en milieubeleid, klimaatbeleid en duurzaamheidsbeleid. Het belang van NME wordt de laatste jaren regelmatig onderstreept door conclusies van verschillende onderzoeken.

Zo is aangetoond dat NME op basisscholen een significant positief effect heeft op latere houding en gedrag en - in mindere mate - op kennis. Hoe meer NME oud leerlingen hebben gehad op school hoe groter de positieve houding en gedrag ten aanzien van natuur en milieu.

Het is een gegeven dat in steeds grotere delen van Nederland groen in de directe omgeving steeds meer weg valt én dat steeds meer ouders aangeven niet meer te weten hoe kinderen achter de computer weg te krijgen, kinderen weten niet meer hoe te spelen. NME is een beproefd middel om ook deze kinderen buiten aan de slag en enthousiast te krijgen. Het krijgt ze weer aan het buitenspelen. Kinderen die regelmatig buiten spelen, zitten beter in hun vel.

Buitenspelen heeft een positieve invloed op kinderen met ADHD. Kinderen die regelmatig buiten spelen in een omgeving waar veel groen is, hebben een mildere versie van ADHD dan binnen spelende kinderen.

Buitenspelen is goed in de preventie van overgewicht. Daarnaast is het goed voor de sociale, emotionele, motorische en verstandelijke ontwikkeling van kinderen. Het bevordert de leefbaarheid in de buurt en kan het maatschappelijke verschillen tegengaan.

Ook als het gaat om het behalen van duurzame beleidsdoelen, speelt NME een belangrijke rol. Technologische, juridische en financiële instrumenten zijn belangrijk bij het realiseren van duurzaamheidsonderwerpen. Maar de keuzes die mensen maken zijn doorslaggevend. Als het gaat om bewustwording, keuzes en gedrag, is educatie het meest aangewezen instrument. NME is dan ook een krachtig beleidsinstrument om duurzame beleidsdoelen te halen.

Het werkveld NME is landelijk sterk in beweging. Dit heeft te maken met een evenzo sterk in beweging zijnde maatschappelijke omgeving. Hieruit kunnen een aantal trends voor NME worden onderscheiden, bijvoorbeeld de verbreding van educatie naar communicatie; verbreding van natuur en milieu naar duurzame ontwikkeling, verschuiving van lesboer naar spil in het groene netwerk, verbreding van basisonderwijs naar andere doelgroepen en een zich nadrukkelijker profileren als beleidsinstrument.

Dit alles heeft de NME-sector doen concluderen dat de term NME een achterhaalde term is die de lading van de werkzaamheden én manier van denken van de mensen werkzaam in de sector geen eer aan doet. De term dekt de lading niet meer. Ook De Schoolsteeg is in steeds toenemende mate bezig met duurzaamheidscommunicatie. En dus met een grote diversiteit aan producten voor jong én oud en over thema's als afval en grondstoffen, energie en klimaat, gezonde voeding en beweging, omgeving en leefbaarheid naast natuur.

Klimaat en duurzaamheid

Leusden en omgeving heeft een groene uitstraling. De groene uitstraling bestaat uit het mooie buitengebied met landbouw en landgoederen en de groene woonomgeving. Maar het bestaat ook uit het groene imago en de betrokkenheid van inwoners en organisaties.

De Groene Belevenis is de spil in Leusden op het gebied van duurzaamheid. De Stichting stimuleert, verbindt en ondersteunt duurzame initiatieven. Op deze wijze worden initiatieven verder gebracht. Kleine initiatieven krijgen een groter bereik. De Stichting vergroot de zichtbaarheid van duurzaamheid in Leusden door communicatie en informatie. Zij is een onafhankelijke informatiebron voor inwoners en bedrijven. Door inzet op het vlak van duurzame initiatieven en communicatie krijgt de verschuiving van innovators en early adopters naar de (early en late) majority in Leusden gestalte: meer mensen en bedrijven gestimuleerd om een actieve bijdrage te leveren aan het onderhouden en behouden van onze leefomgeving.

De Stichting heeft zich daarom ook aangesloten bij het Energieakkoord Leusden om met andere partijen een gezamenlijke aanpak van voor energie uit te rollen.

De Stichting De Groene Belevenis verzorgt een uitgebreid scala aan activiteiten en werkt daarmee voor een brede en gevarieerde doelgroep. Deze activiteiten zijn zowel uitvoerend als adviserend of coördinerend van aard. Naast uitvoeringsorganisatie werkt De Groene Belevenis ook als makelaar in aanbod van duurzaamheidsproducten en samenwerkingen. We zorgen voor lokale afstemming en verbinden partijen.

Wij onderscheiden ons van andere organisaties door hoge kwaliteit, maatwerk binnen grenzen, specifiek gericht op Leusden en directe omgeving en een groot netwerk.

De Groene Belevenis kan voor het uitvoeren van haar werkzaamheden putten uit een grote groep vrijwilligers die onlosmakelijk verbonden is met de organisatie. Daarnaast heeft de Stichting de beschikking over een unieke educatieve en ontdektuin; de Struintuin.

Om daadwerkelijk te kunnen uitgroeien naar een organisatie zoals wij die voor ogen hebben, is groei noodzakelijk. Met name in de breedte (nieuwe doelgroepen en producten) zien wij veel mogelijkheden om te groeien én extra inkomsten te genereren. Hiervoor is uitbreiding van beroepskrachten noodzakelijk óf een volledige herziening van de taken zoals die nu worden uitgevoerd. De eerste heeft op dit moment onze sterke voorkeur daar herziening van taken nu niet mogelijk lijkt zonder het verlies van trouwe klanten (basisonderwijs) of onze maatschappelijk waarde (vrijwilligers).

II Doelgroepen

De Stichting richt zich op de volgende doelgroepen:

- Kinderen-jongeren
- Volwassenen
- Bedrijven-organisaties

Omdat in het geval van duurzaamheidscommunicatie de manier van benaderen van de doelgroep (en daarmee het type product) meer bepaald wordt door de setting waarin een persoon zich bevindt en het doel dat wordt nagestreefd dan door hierboven gesuggereerde leeftijdsindeling, kiezen we in dit bedrijfsplan voor de onderverdeling van doelgroepen in de volgende categorieën:

1. Duurzaamheidseducatie

a. Basisonderwijs

b. Volwasseneneducatie

c. Buitenschoolse jeugd en jongeren educatie

2. Kinderopvang

3. Particulieren/inwoners

4. Bedrijven en organisaties

5. Gemeente Leusden; strikt genomen geen doelgroep, maar wél nadrukkelijk initiator van specifieke activiteiten.

III Zoeken van nieuwe samenwerkingen en financieringsmogelijkheden.

Samenwerken maakt sterk en flexibel, vergroot de innovatieve kracht en maakt efficiënter gebruik van kennis en ervaring. Om zover te komen moeten we aan de voorkant tijd en energie steken in investeren in duurzame samenwerkingsverbanden die verder gaan dan de bekende afstemming met collega organisaties.

Volgens het programma Duurzaam Door (het landelijke meerjarenprogramma NME 2013-2016): “zullen NME-centra zich steeds meer ontwikkelen tot duurzaamheidscentra en opereren als een knooppunt van lokale en regionale duurzaamheidsinitiatieven, waarbij een schakelbord van sociale instrumenten (zoals communicatie, participatie, educatie, innovatie/valorisatie, kenniscirculatie, bewustwording, nieuwe governance samenwerkingen en netwerken) op een effectieve manier worden ingezet. Dit sociaal instrumentarium kan een bijdrage aan regionale duurzaamheid in het algemeen leveren en op specifieke thema's zoals biodiversiteit, water, bodem, klimaat, grondstoffen en materialen.”

Uitgangspunt in onze samenwerkingen zijn dan ook de principes van het zogenaamde duurzaamheidsknooppunt zoals deze omschreven zijn in bijlage b.

Bovenstaande samenwerkingsstructuur vergroot de mogelijkheden op het gebied van financiële projectondersteuning (fondsen). Het maakt het tevens mogelijk om projecten op te zetten/uit te voeren waar de organisatie zelf te weinig financiering of menskracht voor heeft. Door slim inzetten van gewenste of bestaande projecten kan naast effectuering van de doelstellingen, versterken van andere activiteiten en vergroten van de naamsbekendheid ook efficiëntere inzet van personeel en daarmee financieel voordeel behaald worden. Zie bijlage a, meerjarenbegroting tabel projecten.

Door het opzetten van een netwerk van bedrijven en het uitbreiden van het netwerk van particulieren en kleine organisaties wordt een goede basis gelegd om met relatief weinig extra inspanningen fundraising in de meest brede zin van het woord te bewerkstelligen.

IV Aantrekken van vrijwilligers nieuwe stijl.

Door vergrijzing binnen de huidige groep vrijwilligers én een doorlopende uitbreiding van taken, is uitbreiding van de vrijwilligersgroep noodzakelijk. Ook op dit gebied geldt dat professionalisering nodig is en van vrijwilligers andere dingen verwacht gaan worden dan nu het geval is. Binnen de vrijwilligers sector wordt gesproken over de ‘vrijwilliger nieuwe stijl’. Mensen die met meer zelfstandigheid op specifiekere taken voor een bepaalde periode willen en kunnen worden ingezet. Die vanaf het begin betrokken willen worden bij een project en hun specifieke kwaliteiten in willen zetten ten behoeve van een bepaald doel. Onze organisatie is nu niet ingericht om deze mensen te bieden wat zij verwachten én (deels dientengevolge) hebben we weinig van deze toekomstbestendige vrijwilligers in de groep zitten. Zonder omvorming en uitbreiding is de kans op overleven voor De Groene Belevens minimaal, tenzij we onze doelstellingen bijstellen. Hier ligt dus een belangrijke opdracht voor de organisatie in de persoon van de vrijwilligerscoördinator én een potentiële bedreiging.

VI Struintuin.

De Struintuin is een uniek stukje in Leusden dat door veel mensen met plezier bezocht wordt en in Leusden steeds bekender wordt. De tuin is echter nog alleen toegankelijk tijdens een beperkt aantal gelegenheden en voor specifieke doelgroepen. Een andere manier van inzetten van de tuin als middel en een bewustere exploitatie van het complex (tuin, hut en lokaal) biedt een scala aan mogelijkheden en aanvullende inkomsten. Het feit dat het hier een tuin betreft geeft ook direct de beperkingen in mogelijkheden aan. Het is zeer seizoen gebonden en afhankelijk van slecht te beïnvloeden omstandigheden (weer, kwelwater). Daarnaast is de Struintuin beperkt van oppervlakte en zijn verschillende functies van de tuin, of bezoekersgroepen niet/slecht met elkaar te combineren. Gevolg hiervan is dat de tuin in het voorjaar en een mooi najaar overvraagd wordt, terwijl in de overige maanden hij veelal ongebruikt is. Verspreiding over het jaar is weinig opportuun. Uitbreiding van de struintuin leidt direct tot extra inkomsten daar waar extra uitgaven (na aanleg en inrichting) beperkt zullen blijven door de wijze van onderhoud (arbeidsintensief, maar door vrijwilligers).

In de loop van 2013 is een begin gemaakt met een bewustere exploitatie; in 2014 heeft verdere uitbouw van de plannen en activiteiten plaatsgevonden. Het is noodzakelijk dat in 2014 duidelijkheid komt over uitbreidingsmogelijkheden die uiterlijk de eerste helft van 2015 een feit zullen moeten zijn om de in bijlage a getoonde verwachte inkomsten te kunnen behalen. Vooral inkomsten bij de doelgroepen particulieren en bedrijven zullen anders onder druk komen te staan. Overleg met de gemeente is in 2014 gestart.

VII Verschillende rollen in de samenleving.

Onze rol in de samenleving is wat ons betreft een veelzijdige. We zijn producent (lessen, leskisten, activiteiten), adviseur (beleid, projecten, trainingen), uitvoerder (activiteiten), ondersteuner (initiatieven uit de samenleving) en verbinder (samenwerkingsverbanden). Dit vergt duidelijkheid, zowel intern als naar buiten toe. Ongetwijfeld zullen ook regelmatig duidelijke keuzes gemaakt moeten worden die wij nu niet gewend zijn te maken. Én het vergt een goed nadenken over verdienmodellen. Met name rollen als ondersteuner en verbinder zijn in dit geval een uitdaging waarop wij hét antwoord nog niet gevonden hebben.

VIII Organisatiemodel/overlegstructuur

De Stichting wordt geleid door een (voorwaardenscheppend) bestuur en een directeur. Het bestuur houdt zich bezig met het bepalen van de kaders en hoofdlijnen van beleid voor de Stichting. De directeur is belast met de beleidsvoorbereiding, de beleidsuitvoering en de dagelijkse leiding van de organisatie.

Overleg tussen bestuur en directeur vindt elke 6 weken plaats op niveau van beleidstoetsing en verantwoording. In de werkorganisatie worden meerjarenplannen, strategische keuzes en beleid voorbereid in de zogenaamde beleidsoverleggen. Deze vinden 4 keer per jaar plaats en worden bijgewoond door de projectleiders, specialisten en directeur. Daarnaast vindt 6 x per jaar uitvoeringsoverleg plaats waarbij het voltallige team aanwezig is.

Naast de kern van beroepskrachten bestaat de organisatie uit een grote groep vrijwilligers.

De kern van beroepskrachten wordt, naast de directeur, gevormd door projectleiders, vakspecialisten (duurzaamheidseducatie, kinderopvang, vrijetijdsbesteding) en algemene ondersteuners (vrijwilligerscoördinator, management- en projectondersteuner, beheerder tuin). Voor ondersteuning op specifieke terreinen zoals juridisch, financieel, ICT, ontwerp, Arbo wordt gezien de huidige omvang van de organisatie (voorlopig) expertise extern ingehuurd. Fiscale en juridische ondersteuning zal de eerste 4 jaar op momenten dat deze nodig is, worden geboden door de gemeente Leusden. Boekhouding en bijbehorende financiële ondersteuning wordt ingehuurd bij een accountant-administratiekantoor.